

FERSIWN CRYNO

ADRODDIAD BLYNYDDOL CRAFFU 2019-20

ADOLYGIAD O DREFNIADAU CRAFFU

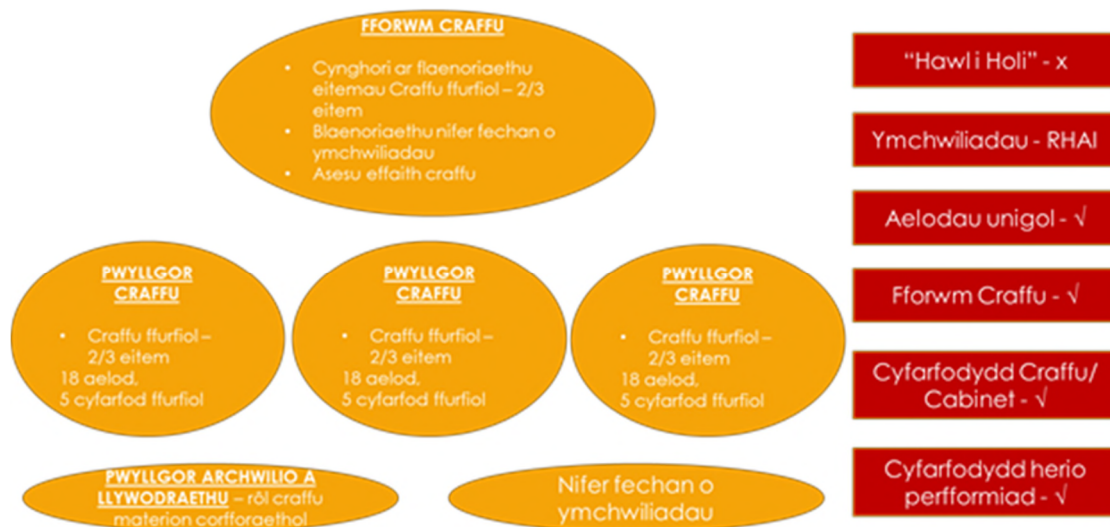
Edrychwyd ar ein trefniadau craffu yn 2019-20. Wrth wneud y gwaith, dyma nodwyd fel pwrpas craffu:

CYFRANNU AT YRRU GWELLIANT MEWN GWASANAETHAU I BOBL GWYNEDD

Gwneir hyn yn adeiladol trwy:

- Ymchwilio i bryderon am ansawdd ein gwasanaethau
- Weithredu fel Ffrind Critigol yn sicrhau fod sylw priodol yn cael ei roi i lais y dinesydd
- Adnabod ymarfer da a gwendidau
- Dal y Cabinet a'i aelodau i gyfrif
- Adolygu neu graffu penderfyniadau neu weithredoedd nad ydynt yn gyfrifoldeb y Cabinet

Mae'r adroddiad llawn yn dweud bob dim o ran yr adolygiad, canlyniad y gwaith oedd y Cyngor yn rhoi'r model yma mewn lle ar gyfer y dyfodol -

CRAFFU ARBEDION

Un o'r pethau pwysicaf a graffwyd yn 2019-20 oedd cynlluniau arbedion posib adrannau'r Cyngor. Gyda'r aelodau craffu yn edrych yn fanwl ar y cynlluniau gan gwestiynu'r Aelodau Cabinet a'r Penaethiaid. Llwyddodd y gwaith craffu i dynnu sylw at bryderon am effaith gweithredu rhai o'r cynlluniau arbedion ar bobl Gwynedd.

MATERION CRAFFU

Yn 2019-20, craffwyd 41 eitem yng nghyfarfodydd ffurfiol craffu, gan gynnwys y canlynol:

Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Gwynedd a Môn

Grŵp Tasg Rheoli Parcio

Strategaeth Iaith Uwchradd

Siarter Iaith Gymraeg Ysgolion Cynradd Gwynedd

Cynllun Peilot y Canolfannau Iaith

Cynllun Elwa o Dwristiaeth

Prosiect Gofal Cartref

Fframwaith Maethu Cenedlaethol

Gwasanaeth Mabwysiadu Gogledd Cymru

Cynllun Gweithredu Tai 2020-2025

Mae aelodau craffu yn dewis eitemau gan adnabod pwnc sydd yn bwysig ac sydd angen ei graffu er mwyn gwneud gwahaniaeth i bobl Gwynedd. Bydd aelodau craffu yn parhau i wneud hyn yn 2020-21.

YMCHWILIADAU CRAFFU

Mewn ymchwiliad, mae grŵp llai o aelodau yn edrych i mewn i fater penodol mewn cyfres o gyfarfodydd anffurfiol, cyn cyflwyno adroddiad i'r Pwyllgor Craffu gydag argymhellion er sylw Aelodau Cabinet.

Yn 2019-20, cafodd gwaith ei wneud yn y meysydd canlynol:

Gorfodaeth Gwastraff - Tynnodd aelod sylw at broblemau a achosir gan bobl sy'n gwaredu eu gwastraff ar y diwrnod anghywir neu yn y ffordd anghywir. Argymhellwyd 6 peth i'w gwneud a derbyniwyd nhw gan yr Aelod Cabinet.

Cynllunio a'r Iaith Gymraeg - Edrychwyd ar sefyllfa polisi cynllunio'r Cyngor o ran cynllunio a'r iaith. Y gwaith yn tanlinellu pwysigrwydd yr Iaith Gymraeg a phwysigrwydd asesu effaith datblygiadau ar yr iaith.

Cefnogi Pobl Anabl Gwynedd - Profiad defnyddwyr gwasanaeth cadeiriau olwyn neu ddarpariaeth brosthetig o Wasanaeth Ystum Corff a Symudedd (GYCS) Gogledd Cymru.

Effaith Datblygiadau Adeiladau Newydd ar Ansawdd Addysg - Beth yw effaith datblygiadau adeiladau newydd ar gyfer ysgolion ar ansawdd addysg disgyblion, ac a oes gwersi i'w dysgu i'r dyfodol?

Mae'r holl wybodaeth am y gwaith craffu yn 2019-20 ar gael yn y fersiwn llawn ar wefan y Cyngor – <https://www.gwynedd.llyw.cymru/craffu>

Ffeithiau am Graffu yng Ngwynedd yn 2019/20

49 aelod wedi bod yn rhan o wneud y gwaith craffu pwysig yn ystod y flwyddyn.

41 eitem wedi eu craffu mewn cyfarfodydd ffurfiol.

3 cyfarfod o'r Fforwm Craffu wedi ei gynnal yn ystod y flwyddyn.

Aelodau craffu wedi **mynychu cyfarfodydd** Byrddau Craffu Addysg Ardal.

Sesiynau gwybodaeth wedi eu cynnal ar y meysydd yma:

- ❖ Rhaglen Cefnogi Llesiant Pobl
- ❖ Llesiant a Iechyd Meddwl Plant a Phobl Ifanc

Cyfarfodydd wedi eu cynnal rhwng Cadeiryddion ac Is-gadeiryddion a'r Aelodau Cabinet a Phenathiaid perthnasol.

Cefnogaeth i'r gwaith craffu gan y Rheolwr Democratiaeth ac Iaith, Uwch Ymgynghorydd Iaith a Chraffu ac Ymgynghorydd Craffu. Mae 3 x Swyddog Cefnogi Busnes ar gael i arwain ar ymchwiliadau craffu.